

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

- ◆ Informix a Top Calltól
- ◆ Az alkalmazás rizikói
- ◆ Kórházi rendszerek ott és itt
- ◆ Új Oracle stratégia
- ◆ Birmingham szoftverhírei
- ◆ Irodai programcsomagok
- ◆ Olcsó szövegszerkesztő
- ◆ Itt a Norton Backup
- ◆ Új C változat

Novotrade a befutó

Eldztes megállapodás jött létre a Novotrade és a Lotus között az utóbbi termékeinek magyarországi értékesítésére, s hamarosan aláírják a nem kizárólagos magyarországi forgalmazásra feljogosító szerződést, amely disztribútori jogokkal ruházza fel a Novotrade-et – tudtuk meg Muth János igazgatótól. „A nem kizárólagosság azt jelenti, hogy más olyan külföldi cég is árusíthat hazánkban, amelynek hatásköre a mi területünkre is kiterjed. Ezért nem exkluzív a megállapodás, viszont várhatóan a Lotus szóban és írásban is kötelezettséget vállal arra, hogy magyarországi vállalattal nem köt ilyen szerződést.” Ezzel minden bizonnyal meg fog változni a pillanatnyilag még Lotus termékeket kínáló SZÜV szerepe is, amelynek megállapodása arra vonatkozott, hogy ameddig a Lotusnak nincs magyarországi disztribútora, addig legálisan forgalmazhat ilyen termékeket. Ma még nem tisztázott, hogy a SZÜV jelenlegi készleteivel mi lesz, az viszont nem titok, hogy a megállapodás értelmében a Novotrade néhány kiemelt dealerének Lotus Software Center lesz a közös neve, s amelyek a képzés, oktatás és forgalmazás tekintetében különleges státuszt kapnak. Egyik ilyen kulcszerepet játszó dealernek szeretnék megnyerni a SZÜV-öt, pontosabban a Computer-M leányvállalatot, országos hálózatával együtt, amely korábban jó eséllyel indult a disztribútori cím megszerzésére. Hasonló szerződést kívánnak kötni a Sofinvesttel, amellyel elvileg már meg is állapodtak, valamint a disztribútori jogok harmadik esélyesével, a Videotonnal. A dealeri lánc kialakítása többlépcsős folyamat. A Lotus a kulcsforgalmazók embereinek a kiképzését, a Novotrade pedig a központi technikai tanácsadó szerepét vállalja. Így a továbbképzés majd náluk történik, közvetlen a Lotustól kapott szigorú tervezet alapján.

Hogy a három induló közül miért a Novotrade futott be, csak találgatni lehet. Valószínűleg az áll a háttérben, hogy szoftverforgalmazás, ezen belül is a táblázatkezelők tekintetében legnagyobb tapasztalattal ez a cég rendelkezik. Ezt az is alátámasztja, hogy a Quattróbbal már több mint 700 példányt értékesítettek.

A termékeknek egyelőre angol verzióját forgalmazzák, de folynak a tárgyalások a magyar változatról. A Novo-

trade szerint nem sokára lesz is ilyen, de még nem tisztázott a magyarítás mértéke. Ezekre a kérdésekre a szerződés hivatalos bejelentésekor, a BNV-n már bizonyára bővebb információval szolgálnak, ahol az addigra kialakított árlista alapján megrendeléseket is felvesznek. Az értékesítés várhatóan júniusban kezdődik, az árszint állítólág a SZÜV-ének fog megfelelni.

A Magyarországon is nagy meglepetést kiváltó Lotus–Novell házasságról annyit mondott el Muth János, hogy a szerződésük most csak a jelenlegi Lotus termékekre vonatkozik, még hosszú ideig tarthat az az állapot, hogy a két cég külön-külön név alatt értékesíti szoftverjeit. Hosszabb távon azonban, ha bekövetkezik a névegyesítés a Novotrade, mint a Lotus leendő disztribútora abban reménykedik, hogy egy-másfél év múlva Novell termékeket is forgalmazhatnak.

Új óriás születik

Sokakat sokféle spekulációra készített az év talán legmeglepőbb egyesülésének, a Lotus/Novell házasságának néhány hete történt bejelentése. Kétségtelen, a fúzió révén a világ legnagyobb forgalmú PC-s szoftvervállalata jön létre. Eddig ugyanis a Microsoft állt az élen, a maga 952 millió dolláros múlt évi forgalmával. Az egyesüléssel létrejövő cég 978 millió (ebből 556 millió a Lotustól, 422 millió a Novelltől származik) forgalmával az első helyre kerül, s mindez olyan körülmények között történik, amikor mindkét fél zsilárd pénzügyi alappal rendelkezik.

Andrew Zoltovskit, a Novell kelet-európai igazgatóját április végén birminghami Which Computer? Show nemzetközi kiállításon kerdeztük. Ő megnyugtatta a magyarokat: „az első időben a fúzió nem érezeti hatását, a két cég nagyon barátságos lesz egymással, de dolgaitak külön fogják intézni. Mintegy egy év múlva kerülhet csak sorra, hogy megfelelő részeket egymáshoz illesszék.

A két cég szakértői úgy vélik, még érdemes volna egy-két további céget bevenni, amelyek a világgia piaci versenyben erős szövegfeldolgozó és adatbáziskezelő szoftverek révén erősíteni tudják a létrejövő új szoftveróriást. Mivel a Lotus stratégiai szövetségét a szövegfeldolgozás terén világkedvenc WordPerfecttel továbbra is fenntartja és kisebbségi részvényes a toplistán egyre

fel felül törekvő Sybase adatbázis-kezelő cégnél, az ágazat szakértői ennek megfelelően többszörös fűzőra, vagy fűzőláncra számítanak. Mindkét vállalat igazgatótanácsát össze akarja vonni. Ezt követően Jim Manzi továbbra is a születő örös elnöke marad, Ray Noorda, a Novell főnöke pedig mint elnök-helyettes fog működni.

Tony Scrivens, a Novell UK ügyvezető igazgatója szerint: „a NetWare és az 1–2–3 sikertermékek kétségtelesenül tovább fejlődnek, de közösen kifejlesztett termékek csak 2-3 év múlva várhatók”. Hasonlóan vélekedett Bostonban Bill Gates, a Microsoft főnöke, akit nagyon meglepett a hír és aki jelentős új termékeket a következő néhány évben nem vár az új szoftveróriástól. Ennek ellentmond Paul Bailey, a Lotus UK főnöke, aki bízik abban, hogy 9 hónap múlva megjelenik az első együttesen fejlesztett termékcsoport.

Idé tartozik még, hogy a Novell egyes részvényesei peres kérésüket nyújtották be az egyesülők ellen, mert úgy érzik, az egyesülés leértékeli a Novellt.

Egyébként Birminghamban, Nagy-Britannia legnagyobb számítástechnikai kiállításán, a Which Computer? Show-n kiosztott RITA (Recognition of Information Technology Achievements) díjak közül az *Év Szoftverterméke* címet a Novell NetWare 386 csomag nyerte el. A zsűri szerint: „ez a szoftver egyesíti magában a technikai tökéletességet, miközben a felhasználóknak egyszerű és intuitív interfészt kínál”. Az *Év Szoftverese Cége* a UNIX-specialista Santa Cruz Operation (SCO).

A Novell nem áll meg

A Novell bejelentése alapján az IBM új PS/2-es gépcsaládját hibátörő NetWare állománykezelő-állomás-ként is lehet használni a jövőben, mivel már rendelkezésre állnak a PS/2-es lemezevezérlő kártyák szoftvermeghajtói. Ezek segítségével a hálózat-adminisztrátorok kihasználhatják a NetWare tükrözéses (mirroring) és kettőzések (duplexing) technikán alapuló hibátörő lehetőségeit, mivel az IBM mikrocsatornás (MCA) architektúrájú SCSI lemezevezérlő kártyáit alkalmazták. Az MCA vezérlők ún. bus-mastering megoldása gyorsabb szervaválaszt biztosít, és kártyánként maximum hét meghajtót támogat. NetWare 386 alatt mind a hét meghajtót lehet úgy címezni, hogy a nagy adattömegű adatokat egy halmaznak vesszük, az alkalmazásokat pedig adatbázisoknak. A meghajtókat le lehet tölteni NetWare-ból, a Novell online hálózatkezelő segédprogramjából. Várható az Entry Level Systems, az Advanced, a System Fault Tolerant NetWare 2.1X, valamint a Netware 386 újabb változatainak a szállítása is.

Windows, hanghatáron túl

A Microsoft a Windows 3.0 változatát május végén dobja piacra. A Microsoft most megjelenő Windows 3.0-s verziójával ismét zavarba hozza az amerikai és más országbeli PC-s felhasználókat, ugyanis egyes területeken az OS/2-re való átállás szükségletlen lesz. Ezzel a cég tulajdonképpen saját magának csinál konkurenciát.

A Microsoft néhány képviselője elismerte, hogy a Windows 3.0-s verziójával egy új irányzat jelenik meg a DOS piacon. Ami a technikai részleteket illeti, eddig azt lehet tudni, hogy a Windows 3.0 három különböző fajta tárkezelést ismer:

- ♦ Valós üzemmód (real mode), amely minden eddigi Windows alkalmazást támogat, de továbbra is érvényes a 640 kb-ot felső határ.

- ♦ Védett üzemmód a 286-os rendszerekhez.

- ♦ Védett üzemmód a 386/486-os rendszerekhez.

Az utóbbi kettő esetében a régi DOS korlát már nem létezik. A Windows alatt futó alkalmazásai szoftvereket a mindenkor védett üzemmódban kell illeszteni. Ez az oka a forgalomba hozatal eddigi halogatásának, mivel a cég fejlesztői még nem oldották meg az ezzel kapcsolatos összes problémát.

A szoftver teljes verziójának futtatására minimálisan 386SX gép alkalmas, s a szöveg-alapú alkalmazási programok sokkal egyszerűbben és gyorsabban futnak, mint a meglévő (2.0, 286, 386) Windows változatokon. Néhány új jellemző:

- ♦ A Look and Feel funkció egyesíti az OS/2 Presentation Manager és a Multif szoftver elemeit, ikonokat, 3D-s nyomógombokat.

- ♦ Autokonfigurálás, azaz a 3.0 meghatározza a processzor típusát és arra rendeli el a konfigurálást az említett három üzemmód valamelyikében;

- ♦ Új tárkezelési technika; a 386-osokon a 3.0-s összes RAM-ot lineáris tárnak tekintik, ugyanakkor a merevlemezben virtuális tárat is létrehoz, mégpedig úgy, hogy négyszer akkora tárat állít elő, mint amekkorával a gép ténylegesen rendelkezik;

- ♦ Alkalmazási programok a 640 kb-ot határon túl is futtathatók (a Windows 2.0-ban ez még korlátozott volt);

- ♦ A Standard és Enhanced módokban a meglévő 2.0 alkalmazások ugyan nem kompatibilisek, de Real módban futtathatók a 286/386-os gépeken.

Végre itt van?

Megérkezett az amerikai forgalmazókhöz a Lotus 1–2–3 várva várt UNIX-os változata. Megkezdődött a népszerű táblázatkezelő programcsomag UNIX operációs rendszer alá tervezett verziójának szállítása, köztük a mind a három Sun munkállomást támogató program, beleértve a Sparc, a Motorola 680X0 és az Intel 386i architektúrákat is. Az egyfelhasználós Standard Edition ára 695, a Server Editioné 995, a Node Editioné 495 dollár.

NDK-választás az Excellel

Meglepően gyorsan produkálták első számítógépes eredményeket az NDK első szabad és titkos választásán. Ugyanis az adatok az érdeklődő közönség számára már röviddel a választóhelyiségek bezárása után közzétehetően megjeleníthetőek voltak. A titok nyílt: a hivatalos eredmények feldolgozásához az OS/2 alatt futó MS-Excel táblázatkezelő szoftver 2.2 változatát használták, amit a Microsoft müncheni vegyes vállalata térítésmentesen bocsátott rendelkezésre.

Szoftver-bábel

A CeBIT '90-en számos olyan szoftverrel találkozhatunk, amely többnyelvű (multilingual) funkciókra képes.

A Banyan Vines hálózati operációs rendszerének 4.0-s változata több nyelven „ért”. Az angol, francia és német támogatást nyújtó verzió szállítása már megkezdődött, míg a spanyol és a norvég nyelvű segédprogramokat a harmadik negyedévre ígéri.

A Microlyrics cég Multitrans nevű szoftvere, IBM PC-k és azokkal kompatibilis gépek számára készült, angol, francia és német szavak és kifejezések oda-vissza fordítását végzi. Kivánság szerint spanyol, olasz és holland szókészlettel bővíthető a programcsomag. A szoftver kisebb Multitrans verziója 20 ezer szót tartalmaz, míg a bővebb Multitrans Professional 40 ezres szótárral rendelkezik.

Az Adobe Photoshop nevű grafikus programjával a Macintosh felhasználók mind fekete-fehér, mind pedig színes képeket készíthetnek. Számos segédprogramot is beépítettek a csomagba, amelyekkel az előírt képek szerkeszthetők, illetve kiemelhetők.

Mi történt Birminghamben?

Idén csúcstól döntött Anglia legnagyobb számítástechnikai kiállítása, a tizedik alkalommal megrendezett Which Computer? Show. Az 550 kiállító kínálatát, 4 nap alatt, mintegy 80 ezren tekintették meg. Az érdekesebb szoftver vonatkozású hírek a következők:

- ◆ A közeljövőben mindenképpen előretörnek az úgynevezett multimédia alkalmazások.
- ◆ A programtermékek egyre komplexebbek, ezért többen is beígérték standard csomagjaik egyszerűsített változatait. A PC-s szoftver egyértelműen több platformmal fog rendelkezni és multioperációs rendszerűvé válik.
- ◆ A grafikus felhasználói interfész (GUI) mindenütt megjelenik és fontossá válik.
- ◆ A WordPerfect bejelentette szövegszerkesztő programjának 5.0 változatát, az SCO Xenixhez; valamint 4.2 verzióját RISC-alapú DEC munkaadószámokhoz.
- ◆ Az amerikai Microrim szerint ma a PC-k nyugati felhasználóinak 25 százaléka alkalmaz valamilyen adatbázis-kezelő szoftvert; 78 százalékuk táblázatkezelőt, 89 százalékuk szövegszerkesztőt. A cég R:BASE adatbázis-kezelő csomagjának 3.0-s változata az első minden hájjal megkent olyan profi DOS termék, amelyet a kezdő felhasználó is hatékonyan használhat. A 3.0 abban is világos, hogy 640 kb-ot teljes mértékben tartalmazza az ANSI Level 2-es szintű SQL-t.
- ◆ A Borland éves forgalma – a Paradox és a Quattro Pro eladásai következtében – meghaladta a 100 millió dollárt. Megjelent a Quattro Pro Upgrade csomag; a Borland vetélytársainak táblázatkezelőihez (1–2–3, Excel stb.) ajánlja ahhoz, hogy átálljanak a Quattro Pro-ra.
- ◆ Csatlakozását jelentette be az X/Open független szoftverforgalmazók bizottságához a Novell. Az alkalma-

zasi programok hordozhatósági jellemzőinek irányvonalát meghatározó bizottság, ilyen módon már 18 tagot számlál.

- ◆ Az Ashton-Tate megjelentette Multimate nevű PC-s szövegszerkesztőjének 4.0-s változatát és az Applause II ügyviteli grafikai csomagot, amely a Draw Applause utóda.
- ◆ A Software Products International (SPI) újdonságai: Access SQL többfelhasználós relációs adatbázis-kezelő szoftver; Invisible Network olcsó PC-s LAN vezérlő-csomag.
- ◆ A Rank Xerox előzetesen bemutatta a Ventura Publisher DTP szoftver OS/2 Presentation Manager alatt futó változatát.
- ◆ Az angol Systems Union eddig már 78 (I) országban használt SunSystems pénzügyi menedzsment programcsomagjának 3.4-es változatát, valamint ennek japán nyelvű verzióját dobta piacra.
- ◆ A WordStar 6.0 szövegszerkesztő-változat teljesen támogatja a HP LaserJet III lézeryomtatót és annak betűcsomag-technológiáját.
- ◆ Feltámadt a Digital Research amerikai cég, amelynek New DR DOS PC-s operációs rendszere sok tekintetben többet nyújt, mint a DOS 3.30 és 4.01.
- ◆ Az Informix cég Informix-Net hálózati szoftvere client/server feldolgozási lehetőségeket biztosít az Informix adatbázis-kezelő használatának Novell LAN-on.
- ◆ Az angol Intac sikeresen forgalmazza az SZKI Recognita Plus OCR programcsomagját.

6.0-s C a láthatáron

Küszöbön áll a Microsoft C programnyelv 6.0-s változatának bemutatása, s ezzel a szoftverfejlesztők olyan eszközt kapnak a kezükbe (Programmer's Workbench), amelynek segítségével egyéb instrumentumokat lehet majd beépíteni a környezetbe.

Céghez közelálló forrásokból szerzett információk szerint az új termék sem C++, sem 32 bites támogatást nem tartalmaz. Az új környezet nagyon hasonlít az MS-Quick nyelvcsaládhoz. A Programmer's Workbench a fordító által összegyűjtött adatokat ismételtelen használja egy kódböngésző (code browser) segítségével. Ezáltal a felhasználó gyorsabban találja meg például azt, hogy hol definiáltak vagy használtak a programváltozatokat, funkciókat és egyéb programszimbólumokat. A 6.0-s verzió az utolsó forrásmódosításban megváltozott részek újrafordítását végzi, gyorsítva ezzel a kidolgozás ütemét.

Újdonság a tetszőleges méretű OS/2 és DOS programokban véghezvitel hibakeresés, valamint a bővített ANSI támogatás is.

A Workbenchbe beépítették a Microsoft Quick Adviser online help funkcióját és egy új UNIX/Xenix-ből származó Make nevű eszközt, amely a legtöbb programépítő utasítást automatikusan működésüvé teszi. Bővítették az optimalizáló fordítót is.

A C 6.0 működtetéséhez 8 Mb-ajtnyi merevlemezkapacitás szükséges.

Előnyomulás keletre

A kelet-európai változásokat kihasználva az Oracle terveiben az szerepel, hogy termékeivel megjelenik a szovjet, a lengyel, a cseh, a keletnémet és a magyar piacon. Ezért hozták létre kelet-európai leányvállalatukat. Ami a relációs adatbáziskezelőt, az Oracle 6.0-t illeti, már túljutottak az első kelet-európai értékesítéseken, de az SQL Net kommunikációs és az Oracle szoftverfejlesztő (CASE) programcsomagokat az amerikai Kereskedelmi Minisztérium még mindig embargónak tekintli.

Manapság nyugaton divatos arról nyilatkozni, hogy ki milyen terveket szövöget a felszabaduló keleti piacok meghódítására. De az *Oracle-nál ezt úgy látják, hogy mindaddig amíg ezekben az országokban nem megy be gyökeres gazdasági átalakulás, addig ezek a tervek csak tervek maradnak.* A más utató jó szoftverházak üzleti kapcsolatai is csak valamelyik nyugat-európai képviselőitőlük keresztül valósulhat meg.

Az Oracle szakembereinek tudomásuk van arról, hogy Kelet-Európában számosan fekete és szürke termékekkel dolgoznak, de talán a legalizálásra is lesz lehetőség. Az új felhasználók pedig, akiknek még nincs kellő tapasztalatuk ilyen komplex rendszerek kezelésében, a technikai támogatás és az oktatás érdekében, természetesen legális kópiákkal akarnak dolgozni. Jelenleg még csak az angol nyelvű változathoz lehet hozzájutni, de néhány hónapon belül a hollandiai technikai központban elkészülnek a cirillbetűs és más kelet-európai nyelveken írt változatok és dokumentációk.

Oracle a reaktorban

A hazai VAX alkalmazások új szintjét jelenti a Paks Atomerőmű számára készített, elsősorban beruházási tevékenységeket támogató rendszer. Itthon ez az első jelentős Oracle alkalmazás, amelyben a megvalósítás fejtett, a relációs adatbázis-tervezést és implementálást támogató módszertanra (SSADM – Structured System Analysis and Design Method) épült. A munka során elkészült néhány, az Oracle fejlesztését és dokumentálását támogató eszköz is. A rendszer lényeges támogatásai két nagy csoportra oszthatók: műszaki, illetve pénzügyi területre. A Bechtel cég – amelytől a know-how származik –, tapasztalatai szerint nagy beruházások esetén a rendszer képes a beruházási idő lényeges lerövidítésére és a költségek csökkentésére. Paksen négy összekapcsolt TPA 580 számítógép fogja az alkalmazásokat támogatni, amelyek egy közösen elérhető, maximum 16 Gbájos háttértáron elhelyezkedő adatbázison fognak dolgozni. A gépek Ethernet hálózattal is össze vannak kötve. A 30 terminál egy közvetlenül az egyes gépekre, vagy az Ethernet hálózatra kapcsolódik. A megvalósítás alapeszköze az Oracle 4GL környezet volt. Az interaktív résznek túlnyomórészt SQL*FORMS-ban készülték, C nyelvű betétekkel kiegészítve. Ez az eszköz egyszerű esetekben látványo-

san meggyorsította a program fejlesztését, a megszokott 3GL környezethez képest. A bonyolult form-programok megvalósításánál fellépő nehézségeket olyan segédeszközök használatával ellensúlyozták, amelyek külön listák formájában írják le a form-program egyes vetületeit. Egyszerű riportok készítésére az SQL*PLUS SQL kiterjesztést a bonyolultabbakra pedig a PRO* C, nyelvet alkalmazták. Kedvező tapasztalatokat szereztek az Oracle programok VAX és PC közötti átvitelével kapcsolatban. Időtakarékosságot miatt a fejlesztés egyes fázisait PC-n végezték és a végterméket vitték, Oracle szinten, változtatás nélkül TPA-ra.

Ashton-Tate a vonalon

Négy új kommunikációs szoftverrel jelentkezett az Ashton-Tate.

A dBASE Direct lehetővé teszi, hogy a dBASE III Plus csomag felhasználói hozzáférhessenek az AS/400-as minigépek adatbázisaikhoz. Ennek a programnak a segítségével kapcsolat teremthető egy LAN-ba csatlakozott PC, valamint az AS/400-asban tárolt adatok között.

A dBASE Direct 3270-es változata a helyi hálózatba kötött és a dBASE III Plus adatbázis-kezelő programot futtató személyi számítógépek felhasználói számára biztosítja, hogy elérjék a 370-es nagygépek állományait.

Az SQL Link Framework III kapcsolat létesíti a Framework III, valamint az SQL szolgáltatóállomás adatai között, amelyek ily módon felhasználhatók a különféle Framework III alkalmazásokban.

A Multimate 4.0 LAN hálózati működésre tervezett szövegfeldolgozó rendszer. A programcsomag jellemzői között található elektronikus posta és adatállományblokkolás is, ami megakadályozza, hogy ugyanazt az adatállományt egyszerre a hálózat két tagja használja.

Új szimfónia

Symphony integrált programcsomag új, 2.2 verziójában Magellán stílusú képernyővel való adatállomány-összekötő funkciókat és a bővített tár tárolásait kínálja a Lotus. Az új adatállomány-funkció lehetővé teszi az alkalmazásoknak a képernyő aktív celláinak összekötését a merevlemezben levő páraikkal. Ezáltal könnyebbé válik a különböző állományok adatainak az egyesítése és más 1–2–3 állományok összekapcsolása. Az új Symphony 4 megbízható támogatja a Lotus/Intel/Microsoft-3.2 (LIM) bővített tárat, ezzel elegendő terület biztosítja a terjedelmesebb alkalmazásoknak. A Lotus megszerezte a Symonistól dBASE licencként, aminek segítségével a Symphony elhagyása nélkül is feldolgozhatók a dBASE III állományok. Az új verzió ezenkívül még számológépi-szerkesztő programot is tartalmaz (Allways), ami számos formakialakítási és nyomtatási módot tesz lehetővé. A program kommunikációs funkciójával VAX rendszerek és IBM nagyszámítógépek adatai is betölthetők. További pluszt jelent a dBASE III formátumú adatok beolvasási lehetősége.

Oracle Európa-stratégia

Informix a Top Calltól?

Több lábon álló európai marketingstratégiáját hirdette meg az adatbázis-kezelők terén vezető, s 584 millió dolláros évi forgalmával ez idő szerint a világon harmadik legnagyobb szoftverelőállító, az amerikai Oracle. Ezek szerint: a cég minden egyes európai országban be kíván rendezkedni (Magyarországon az SZKI IQ-Soft képviseli).

Célul tűzte ki azt is, hogy az Oracle termékei sokféle nemzetközi változatban álljanak a felhasználók rendelkezésére. Kelet-Európa számára egyenesen külön kereskedelmi segélyprogramot (aid-for-trade) irányoztak elő, s a Lengyelországban, Magyarországon és a moszkvai leányvállalatnál kívül a piacot mindenekei előtt a kelet-európai tapasztalatokkal bíró hardverszállító partnerek, nevezetesen az ICL, a HP vagy a Wang révén kívánják meghódítani.

A több mint 2500 európai munkatárs mintegy 10 százaléka alkalmazás-fejlesztéssel, a nemzetközi változatokkal és az Oracle szoftverek hordozhatóságával foglalkozik.

Nemsokára megjelenik az OS/2 Presentation Manager alatt futó CASE Toolkit, számítógéppel segített szoftverfejlesztés szerszámsomagja. Ennél is jelentősebb az a bejelentés, hogy az Oracle saját adatbázis-kezelő rendszerén nyugvó megoldásokat, azaz teljesen integrált ügyviteli alkalmazásokat szállító céggé akar válni. Jelenleg két ilyen van már a nemzetközi piacon: az Oracle Financial és az Oracle Personnel; további két csomag a közeljövő zenéje, s a késztermék-előállítás, illetve a bérelésről szóló célozta.

Lawrence Ellison, az Oracle főnöke szerint valamikor a 90-es években az alkalmazási üzletág meg fogja előzni a rendszerek üzletágát.

Nem paradoxon

A Paradox adatbázis-kezelő rendszerhez alkalmazható C nyelvű könyvtárat mutatott be nyugaton a Borland. A Paradox Engine lehetővé teszi a C nyelven programozók számára, hogy executív adatállományok formájában hozzanak létre alkalmazási szoftvereket, melyek biztosítják a hozzáférést a Paradoxhoz. A termékbemutató stratégiai célja, hogy a Borland programnyelvek és alkalmazási szoftverek között megvalósuljon az összehangolt kölcsönösen működő rendszer. *Phillippe Kahn*, a cég elnöke szerint a Paradox Engine segítségével a különféle cégek adatállományainak nagyobb ellenőrzése valósítható meg, ugyanakkor arra is lehetőség nyílik, hogy „személyre szabott” informatikai környezeteket hozzanak létre. A Borland új terméke olyan API-t (Application Programming Interface) kínál, amely több mint 70 funkciót hajt végre, kezelve a Paradox táblázatokat akár önálló környezetben, akár több felhasználó esetén. A termék ára Amerikában 250 dollár. A cég még az idén tervezi, hogy piacra dobja a termék Pascal, OS/2 és Windows alatt működő változatát.

Az osztrák Top Call cég hozza forgalomba az Informix termékeit Ausztriában, és szeretné képviselni azokat Magyarországon is. A Wien-Inzendorf székhelyű Top Call eddig mindenekei előtt a távadatátvitel és a kommunikáció területén volt nagyon sikeres, bel- és külföldön, saját kommunikációs számítógépeivel, amelyek számítógéprendszerek nyilvános telex-, teletex- és teletax-szolgáltatásokhoz való kapcsolására szolgálnak.

Az amerikai Informix Software cég az információfeldolgozási és alkalmazásfejlesztési szoftvergyártás és forgalmazás területén tevékenykedik, éves forgalma eléri a 100 millió dollárt. A relációs adatbázis-kezelő szoftverek vezető szállítója a nemzetközi UNIX-piacon. Az adatbázis-kezelő és hálózat, valamint a 4GL alkalmazásfejlesztési szoftver általa ajánlott átfogó palettája nemcsak több mint 160 féle UNIX-alapú számítógéphez áll rendelkezésre, hanem MS-DOS, OS/2 és VMS környezetekhez is kapható.

Az Informix ausztriai általános képviselőjének átvételével azok a szoftvertapasztalatok, amelyeket a Top Call kommunikációs számítógépeinek a világ vezető gyártóinak csaknem minden számítógépével való összekapcsolásával szereztek, most hasznosíthatók. Mint a legfejlettebb programfejlesztő eszközök egyike az Informix döntően leegyszerűsíti a felhasználó igényei szerinti alkalmazások fejlesztését. Ehhez csaknem az összes operációs rendszer alatt futó változatok rendelkezésre állnak.

Az Informix-4GL negyedik generációs programnyelv lehetővé teszi a programozó számára, hogy a legrövidebb időn belül komplex alkalmazásokat építsen fel az ipari szabvánnyal való teljes kompatibilitás mellett.

Az Informix-SQL relációs adatbázis-kezelő szoftver, amelynek egyszerű hozzáférése van a legkorszerűbb fejlesztőeszközökhöz, terjedelmes segédanyagokhoz és az adatbankkezelésre specifikált szolgáltatóprogramokhoz.

Az Informix nyelvi interfésze lehetővé teszi hatékony SQL-utasítások beépítését az alya programnyelvekbe, mint a C, a COBOL vagy az Ada.

A SmartWare integrált irodaautomatizálási programrendszer különböző modulokból információkat kezel, és legkülönbözőbb típusú alkalmazási adatokat teszi hozzáférhetővé.

Az Informix legújabb terméke a WINGZ. Ez 3D-hatásban kapcsolja össze a táblázatművelet és a megjelenítés-grafikát.

Az új, multimédiás, nagy teljesítményű adatbanképet Informix-OnLine-nak hívják. E néven jelentette be az Informix azt az első, hibátűr relációs adatbázis-kezelő rendszert, amely egyidejűleg szöveges dokumentumokat, grafikákat, számolótáblákat (spreadsheeteket), letapogatott és digitalizált képeket, aláírásokat és nyelvet integrál UNIX-en alapuló relációs adatbázisba.

Ma világszerte majdnem 400 ezer számítógép-alkalmazó használ Informix-termékeket a szoftverfejlesztésre.

Választékváltás – új hazai programok

Itthon fejlesztett szoftverújdonóságokat bemutató rovatunk, amely mint szolgáltatás mind a mai napig egyedülálló a számítástechnikai szakirodalomban, májusi számunkban Önnepli fennállásának kétéves évfordulóját. Eddig mintegy 1100 termékre hívtuk fel olvasóinknak, a számítástechnika vezetőinek és döntéshozóinak figyelmét.

Egyébként a szoftverpiacon még tart a BNV előtti csend, a fejlesztők még csiszolgatják, tartogatják programjaikat. A rovatban először köszönhetjük a Hemingway Computing Int.-l Ltd.-t (1502 Bp. 112. Pf. 146.; 185-3111/170) és az Igazságügyi Minisztérium Jogi Információs Központját (1055 Bp. Szalay u. 16.; 112-0410).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (ezer Ft, ÁFA nélkül)
Adatvédelem	Vírusmegfigyelés	VIRTEST	Hemingway (185-3111/170)	XT/AT	15 ¹
Bank	Beruházástervezés	BERU	Bankssoft (112-5411)	XT/AT	220
	Hitelek nyilvántartása	HITEL	Bankssoft	XT/AT	320
	Pénzügyi megbízások nyilvántartása	FMB	Bankssoft	XT/AT	350
	Diszponibilitás vizsgálat	QMS	Bankssoft	XT/AT, VAX	†
Bér és munkaügyi	Munkaügyi, bérszámfejtési, SZJA elszámolási rendszer	MUNBÉR	SZIRT (62-22-188)	AT	285
CAD/CAM	Turbókompresszor jelleggörbéjének meghatározása	CFAV	NME Váll. Iroda (46-65-111)	XT/AT	80
	Rúdszerkezetek számítása végelem módszerrel	VEMRUD	NME Váll. Iroda	XT/AT	68
	Térbeli végelem programrendszer	TERVEM	NME Váll. Iroda	XT/AT	81
	Robot pontatlanságának dinamikai számítása	ROBOT	NME Váll. Iroda	XT/AT	60
	Légkörhálózat számítás	LÉGHÁLÓZAT	NME Váll. Iroda	XT/AT	60
	Regresszióanalízis	REGRESSZIÓ	NME Váll. Iroda	XT/AT	20
Egészségügy	Urológiai betegadminisztrációs osztályos rendszer	MicUROL	Microsystem (156-5366)	XT/AT	79
	Belgyógyászati beteg-adminisztrációs rendszer	MicBEL	Microsystem	XT/AT	79
Jog	Jogszabálynyilvántartás	KARTOTÉK	IM Jogi Információs Központja (112-0410)	XT/AT	58 ³
	Hierarchikus és téma szerinti jogszabálynyilvántartás	HC-JOG	Hemingway	XT/AT	45 ⁴
Könyvelés	Kisvállalati adminisztrációs rendszer, számlázás, bérszámfejtés, főkönyvi és analitikus könyvelés	Conto Plus	COBRA (127-7871)	XT/AT	149

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (ezer Ft, ÁFA nélkül)
Könyvelés	Vállalkozói könyvelési rendszer	EVOLUT	ÉGSZI Szinva (46-15-291) (36-15-291)	XT/AT	⁸
	Kis és közepméretű gazdálkodó szervek integrált ügyviteli rendszere	MiniPACK	Microsystem Softinvest (112-9230)	AT	179 ⁸
Nyilvántartás	Árvetést készítő rendszer termelő vállalatok részére	ÁRVET ⁷	ÉGSZI INNOVA (115-2296/276)	XT/AT	60 ⁸
	Tanácsi iktató és ügyiratkezelő rendszer	IKTAT	SZIRT	TPA 11/4xx	98 ⁸
	Tanácsi ingatlan-nyilvántartás	INGAT	SZIRT	XT/AT	26
	Tanácsi információs rendszer	SZOCPOL	SZIRT	XT/AT	68
	Vízdíj-számlázási rendszer	VÍZDÍJ	SZIRT	LAN	158
Szoftverfejlesztés	Menügenerálás FoxBASE és Clipper nyelvhez	dMENÜ	Hemingway	XT/AT	30 ¹⁰
	Fejlesztői rendszer Clipperhez	The Clipper Integrator	SZIRT	XT/AT PS/2	15,96
Termelés-irányítás	Karbantartás-irányítási rendszer közepes méretű vállalatok részére	SUMMA-KKR	SZENZOR Gazdaságmérnöki Kft. (112-6670/48)	XT/AT/LAN	450 ¹¹
VIR	dBASE adatállományra épülő modulokból álló információs rendszer	dINFO	Hemingway	XT/AT	112 ¹²

Megjegyzések:

- 1 – Alapár egy gép esetén. 2-10 gépig 25 EFT; 11-50 gépig 40 EFT; 51 géptől felfelé 60 EFT.
- 2 – Kiépítettségtől függően.
- 3 – Továbbfejlesztett változat. Adatbázis-aktualizálás 2 EFT alkalmanként.
- 4 – Alapár egy gép esetén. 2-10 gépig 70 EFT; 11-50 gépig 100 EFT; 51 géptől felfelé 200 EFT.
- 5 – Árszáz alatt.
- 6 – Installálás 8 500 Ft.
- 7 – Múlt havi összehállításunkban hibásan jelent meg.
- 8 – Alapvető komplex részervezéses.
- 9 – PC-s változat is létezik.
- 10 – Egy gép alapára. 2-10 gépig 48 EFT; 11-50 gépig 70 EFT; 51 géptől 150 EFT.
- 11 – Alapvető ára. Szervezési és adaptálási költség irányára 150 EFT. Modulok: TIR-állószköz-karbantartás; TIM – karbantartási tevékenységek támogatása; UIDO – munkamérési rendszer; MKR – ciklus feladatok kezelésére; OKR – operatív karbantartás irányítására; UKALK – karbantartás és irányítás elszámolása, valamint értékelés, rendszer-szervezés és termelés-szervezés. A modulok ára 90-120 EFT között változik.
- 12 – A négy modul együttes vásárlása esetén egy gépre. Modulok: HC-dT Táblázatgenerátor dBASE adatbázisához, 48 EFT; HC-dG. Grafikus ábrázoló modul, 38 EFT; HC-dR Riporgenerátor dBASE adatbázisához, 22 EFT; HC-dI Információs modul, 32 EFT. Az árak egy gépre vonatkoznak.

Lapzártakor érkezett!

♦ A BNv-n jelentik be, hogy a Softinvest az IBM hivatalos dealere lesz. A forgalmazói jog a PS/2-vel kapcsolatos hardver-, szoftver- és hálózati (Token-Ring) eszközökre vonatkozik.

♦ Május 22-én 15 órakor a Videoton Budapest VI. Andrassy út 100. alatti épületében *Guy Scalzy*, az amerikai DataEase International elnöke tart nyilvános előadást a DataEase adatbázis-kezelő szoftvercsaládról, (disztribútor a VT-Soft Kft., első dealer a Softinvest).

♦ Május 25-én 10 órakor Budapesten a VI. Andrassy út 100. alatt a VT-Soft rendezésében *Alain Decorte*, az amerikai Ingres Relational Technology közép-európai igazgatója tart nyilvános előadást az Ingres adatbázis-kezelőről, a cég kelet-európai és magyarországi stratégiájáról.

Aki a termelésre is gondol

Gyártáskövetésről és -programozásról gondoskodó PC-n vagy PC-s LAN-on üzemeltethető termelési információs programcsomagot hozott forgalomba a Microsystem. A MicTERMIR az információs rendszert a rendelés beérkezésétől a kiszállítás utáni számla elkészítéséig valósítja meg. Lényege egyes gyártmányok közötti művelettervezési lépések alakítása, és az hogy minden gyártási műveletről vonalkódos bizonylat készül. A dolgozó személyi azonosítókártyája és a művelet vonalkódos azonosítócédulája alapján a PC-n munkahelyre pontosan követhető a termelési feladatok előrehaladása. Időintervallumok is gyűlnek a műveletekről, amelyekből kiszámítható az átlagos készültési fok; kimutatható az esetleges túlzott időráfordítás az egyes műveletekre; hálótervezés és utóalkuláció valósítható meg. A MicTERMIR kapcsolható a Microsystem ügyviteli (folyószámla, főkönyv, állóeszköz stb.) programcsomagjához.

A közeljövőben tervezik a technológiai folyamatok anyag- és energiaáramait elemző, a hulladék mennyiségét meghatározó, a veszteségforrásokat kijelölő, a karbantartási feladatokat tervező és a minőség regisztrálását és szabályozását támogató szoftver kifejlesztését. (További információ, Megyeri Károly 166-5323; Romhányi Gábor 166-5208).

Mi van, Doki?

Újabb termékekkel bővült a Microsystem egészségügyi szoftvereinek és adatbázisainak rendszere. A Casio SF 7000-es és 8000-es menedzserkalkulátorhoz Gyógyszeradatok néven kínálják a Magyarországon általános közforgalomban levő gyógyszerek adatbázisát, amelyet az úgynevezett zöld Gyógyszerkönyv tartalmaz. Minden gyógyszerre nézve megtalálható a gyógyszerzeti név, a hatóanyag neve, a kiszerezési módja, a hatóanyag-tartalom, a szokásos dózis és az adagolásra vonatkozó információ. Az adatbázisához kapcsolódó telefonregiszter pedig tartalmazza a budapesti egészségügyi intézetek adatait is.

A Casio menedzserkalkulátorral támogatott intelligens lázlapvezető és visszakereső funkciókat valósítja meg a PC AT gépen futó MicNÓVÉR programcsomag. Betegfelvételi rendszerrel és/vagy az osztályos dokumentáló rendszerrel öszenkapcsolva átveszi az osztályos betegadminisztráció vezetését. Adatokat szolgáltat a vizitíhez, majd az eredményekkel naprakész állapotba hozható az alapsziszter. A beteg távozása után az adatok archiválhatók.

XT/AT gépen futó intelligens BNO (Betegségnek Nemzetközi Osztályozása) keresőprogram a MicBNO. Tartalmazza a teljes BNO könyv magyar nyelvű változatát szakszerű rövidítésekkel és ékezetekkel. Négyféle keresést biztosít menüszerűen: BNO-kód kezdete alapján; a megnevezés kezdete alapján; a megnevezés egy tetszőleges töredéke alapján; valamint a Betegsége

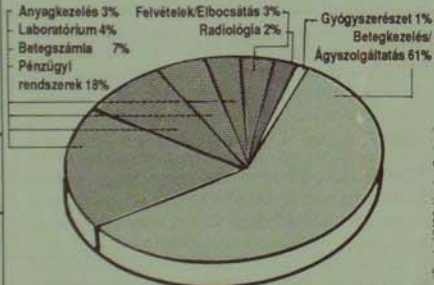
gek Nemzetközi Osztályozása fősoport-alcsoport struktúrája alapján.

Különböző típusú osztályos dokumentáló rendszer létrehozására szolgál a MicGEN. Az egyes szakterületek igényeinek, megfigyelt személyek adatainak, életmódjának, pszichés helyzetének, szomatikus állapotának, rizikótenyezőinek folyamatos napra kész követését teszi lehetővé.

Régi áron kerül forgalomba a Központi Laboratóriumi Rendszer, a MicLAB. Lefedi a laboratóriumi tevékenység teljes körét, zárólistákat, beteglistákat, napi és havi statisztikai gyűjtéseket végez. Leleteket archivál, valamint a különleges esetek megkülönböztetett kezelésére is lehetőséget nyújt.

Kórházi rendszerek jövője

Négyszáz amerikai egészségügyi rendszerspecialista véleményét tükrözi az ábra: mely területeken növekednek leginkább a kórházi információs szoftverek a következő 10 évben, az Egyesült Államokban.

(Forrás: IMSI, Hewlett-Packard)

Olcso szövegszerkesztőt!

Egyre több szövegszerkesztővel találkozhatunk, köztük külföldi és hazai fejlesztésekkel is, de átlagos irodai munkára szánt, egyszerű, de jó hatásokkal dolgozó, olcsó programmal nem kényeztetik el az itthoni forgalmazók a felhasználókat. Az NSZK-beli DMV Software cég által kifejlesztett ConText PRO nevű PC-s programcsomag rendelkezik ezekkel a tulajdonságokkal. Forgalmazását a Microsystem kezdte meg.

Az egy hajlékonylemeznyi helyet foglaló termék legfontosabb jellemzője, hogy magyar nyelvű, a grafikus szövegábrázolásból adódóan kezeli a magyar ékezetes karaktereket, ugyanakkor szövegkezelése nem válik nehézkessé és lassúvá, ami annak köszönhető, hogy nagy méretű szövegeket is tud a tárból használni, s nincs felesleges lemezművelet.

A program teljes körű WYSIWYG támogatást, kezelőjének felhasználóbarát interfészt biztosít.

A futtatáshoz XT-, vagy AT-kompatibilis gép, DOS 2.0, vagy újabb változata, 256 kb-át RAM; CGA, HGA, EGA, vagy VGA grafikus kártya szükséges. Ára – ÁFA nélkül – 19 800 forint.

Segítség a környezetnek

Veszélyes hulladék bevallását elősegítő nyilvántartását végző PC-s program forgalmazását kezdte meg a Microsystem. A MicHULLADÉK eleget tesz az ilyen hulladékok keletkezésének ellenőrzésére, kezelésére vonatkozó információk vezetéséről és bejelentési kötelezettségéről szóló kormányzintú rendelet előírásának. A szoftverrel a következő feladatok láthatók el: anyagmérleg-készítés a termelt mennyiség és az időintervallum alapján; vállalati és telephelyi adatok nyilvántartása; anyagmérlegek alapján a bejelentőlapok adatainak meghatározása, kitöltése, ellenőrzése és eljuttatása a területi igazgatóságokhoz; a termeléshez szükséges veszélyes anyagok és a keletkező veszélyes melléktermékek mennyiségének számítása; technológiáknak, veszélyes hulladékoknak és a szállítási adatoknak nyilvántartása, bejelentésének nyomtatása, vagy tárolása mágneses adathordozón.

A szoftver használata során közvetlen kapcsolat építhető ki a MicTECHNO technológiai folyamatmodellező csomaggal. Hardverigénye: XT-, AT-kompatibilis gép, 20 Mb-ot merevlemez. A termék ára ÁFA nélkül 38 ezer forint.

PC Talkerből Micro-Phone

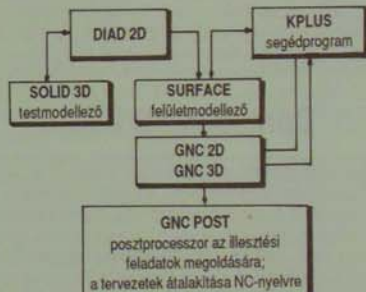
Miután a szerzők és a Technorekord Kisszövetkezet közös elhatározására felbontották a PC Talker beszéd-szintetizátorra vonatkozó forgalmazási szerződést, a Microsystem lett a termék kizárólagos forgalmazója. Az új név (Micro-Phone) új jellemzőket is takar. Lényeges változás: a Micro-Phone-nal digitális hangfelvételek is készíthetők, visszajátszhatók és ezekre a hangfelvételekre a felolvasandó szövegben bárhol lehet hivatkozni. Egyébként bármely programból szóban is küldhetünk üzenetet a felhasználónak. Újdonság az is, hogy a program kezeli a kettős mássalhangzóknak megfelelő hangokat, hasonulásokat, hangösszeolvadásokat, kivételeket is. Felismeri és kimondja a gyakran használt rövidítéseket, mértékegységeket, idegen szavakat; értelmezi és helyiértékkel olvassa a számokat, sorszámokat és törteket.

Kifejezetten szoftverfejlesztő cégeknek ajánlják a Micro-Phone azon változatát, amely a szöveg felolvasását és a digitális hangfelvételek visszajátszását – minden hardverkiegészítés, módosítás nélkül – a PC belső hangszóróján keresztül végzi. A hangfelvételeknél a program különböző frekvenciákon képes tömöríteni.

A Micro-Phone közvetlen szöveg-beszéd átalakítást végez; a beszédet a digitálisan rögzített hangelemtr megfelelő tagjainak illesztésével, formálásával állítja elő a szövegből; különösen ipari folyamatvezérlőkben; interaktív üzemmódban dolgozó, információ-lekérdező rendszernél; oktatóprogramoknál; vakok és csökkentők munkájánál használható. A Micro-Phone-t idegen nyelvű verziónk és a kötöttszótáros beszédfelismerés irányában fejlesztik tovább. A kártyát és hangszórót is tartalmazó verzió ára 49 ezer forint.

Milliók kategória

CAD/CAM szakértők számára tartott előadást áprilisban a KFKI-MSZKI és a cambridge-i CADCentre. A bemutatott DIAD gépészeti tervezőrendszerrel, GNC grafikus NC-programozórendszerrel és C-PLAN számítógépes művelettervező-rendszerrel (I. Szoftver 89/11. és 89/12.) már irányárakat is meg tudhattak az érdeklődők. Mindhárom TPA-s, VAX-os programcsomagot munkahelyenként kell megvenni. A DIAD 2D irányára 700 ezer Ft; a GNC 3D-é (amely tartalmazza a GNC 2D-t és a K PLUS geometriai modellezőt) is 1,5 millió Ft, a C-PLAN-é 1,2 millió Ft, s külön modulként megvehető SOLID 3D kb. 600 ezer, a SURFACE kb. 360 ezer és az egész rendszerhez egy példányban elegendő GNC POST kb. 1 millió forintba kerül. Ábránk a programok közti kapcsolódásokat mutatja.

Mentőv a Novotrade-től

Nyugat-Európa után hazánkban is forgalomba kerül a Norton Backup segédprogram, amelynek segítségével biztonsági másolatokat készíthetünk, valamint adatállományok mentésére is lehetőségünk van mind merev-, mind hálékönyvlemezre. Olyan esetekben is alkalmazható, amikor megsérül a merevlemez, vírus támadja meg az adatállományokat, vagy amikor a hibát a felhasználó követi el. Visszamentés közben közli a felhasználóval, mennyi időt vesz igénybe a folyamat és ehhez hány hálékönyvlemezre lesz szükség. Adatrögzítés négy szinten, adatellenőrzés három szinten történhet, s ezek szükség szerint várhatóak. A program felhasználói interfészét opcióként három szinten lehet használni: PreSet a kezdőknek, Basic és Advanced a tapasztalat előreláthatóval. A Norton Backup automatikusan dokumentálja az adatállományok kiválasztását, a programok beállítását és a makrotutasításokat. Futtatásához XT, AT, vagy PS/2, DOS 3.1, vagy újabb változata szükséges. Teljes körű egértámogatást biztosít, és hálózatban is működik. A Backup disztribútora a Novotrade. Rövidesen létrejön a megállapodás a Sofin-vesttel, s akkor a termék ott 12-14 ezer Ft-os áron megvásárolható lesz.

Íbisz az irodában

Az Olivetti bejelentette az irodai környezetre tervezett IBIS (Integrated Business and Information System) programrendszerét. Jelentős mértékben növeli az irodai munka hatékonyságát, csökkenti azokat a hibalehetőségeket, amelyek a dokumentummásolatok használatából erednek, s olyan segédprogramokkal rendelkezik, melyek megkönnyíthetik a döntéshozatalt. Az IBIS nyitott rendszer, maximálisan alkalmazkodik a felhasználók igényeihez. Az Olivetti Open System Architecture-re építve a következő rendszerfelépítést nyújtja: UNIX-alapú szolgáltatóállomás, amelyhez különféle munkahe-lyek csatlakoztathatók (TTY-k, PC-k, PC-k MS-Windows támogatással). A PC-k a központi szolgáltató géphez RS 232-es csatlakozóval vagy OLINET-LAN helyi hálózaton keresztül illeszkednek. Az IBIS lehetőségei között találjuk az X.400 szabványának megfelelő elektro-nikus postát, a különféle formátumok (ODA, DCA) és az MS-Windows támogatását, az Oracle és az Informix adatbázis-kezelőkkel való magas szintű integrációt.

Döntések PS/2-n

Az IBM Magyarországi Kft. a PS/2 Model 50Z, vagy ennél nagyobb teljesítményű PC-kre megkezdte a Personal AS 2.0 döntéstámogató és információkiértékelő integrált programsomag forgalmazását. Ez a termék a mini- illetve nagygépekre alkalmazható, és az itthon is kínált IBM Application System (AS) csomag PC-s megfelelője. Mindkettő az adatszervezés, az információkeresés, az adminisztráció és kommunikáció, a projektvezetés, a statisztikai kiértékelés, a vállalkozás-tervezés és a grafikai megjelenítés képességeivel van felruházva. A Personal AS 2.0 csak OS/2 alatt futtat-ható, minimális RAM igénye 3 Mbájt. A terméket más IBM programokkal összekapcsolva lehet használni. Az opciósan csatlakoztatható szoftverek között található a Statistics (statisztikus kimutatások mellett előrejelzés, polinom-regresszió, variációanalízis stb.), a Business Planning (üzgyviteli modellek, alternatív tervek kiértékelése stb.), a Project Management, Personal AS Develop-ment (rutinfeladatok automatizálása).

Birodalmi adminisztráció

Van egy programsomag, amelyet a britek az államigaz-gatásban szinte minden szinten használnak, s ez a QOFFICE. Az irodaautomatizálási rendszerrel, az angol Quadrator cég fejlesztési eredményeként olyan gépfüg-getlen, vegyes hálózatok minden elemén futni képes szoftver jött létre, amelynek 8 alapvető modulja önállóan, vagy mintegy egységként kezeve egymással és további modulokkal képes együttműködni.

Itthon a QOFFICE-ről először a március végén Hajdu-szoboszlón megrendezett, a HNUG kilencedik tanfolya-mán hallottunk. „A szerződést várhatóan rövidesen

megkötjük” – mondotta Csillag Annamária, a leendő forgalmazó, a KFKI-MSZKI képviselője. Kifejtette, a független jelző azt is jelenti, hogy a QOFFICE segítsé-gével könnyen hozzáférhetünk más, különböző típusú és kategóriájú gépeken lévő adathalmazokhoz. A fontosabb modulok: szövegszerkesztő (Q-ONE), elektro-nikus naptár (Q-DATE), elektronikus posta (Q-MAIL), menükezelő (Q-MENU), képernyőtervező és formátum-kezelő (Q-FORM), elektronikus jegyzetkészítő (notepad) (Q-NOTE), nevek, címek, telefonszámok stb. adatbázisa (Q-CALL), kalkulátor (Q-MATH). Egyelőre csak NSZK márka árakat adhatunk közre: a 8 modulos QOFFICE PC-s változatának 3500 DEM, microVAX II-re írt verzió-jának pedig 18 ezer DEM az ára. A Q-ONE önállóan is megvásárolható: (2570 DEM (PC), illetve 7350 DEM (VAX). MicroVAX-ra még külön beszerezhető a Q-PLAN táblázatkezelő, a Q-CHART üzgyviteli grafikai csomag, valamint a Q-MENU és a Q-TYPESET modul.

Control Room. Mi az?

Bár az utolsó pillanatban, de ígéretéhez híven még az első negyedévben forgalomba hozta rendszerkarban-tartó programját az Ashton-Tate. A 129 dolláros Control Room-ot arra készítették, hogy felmérést készítsen a felhasználói rendszerről, valamint riportot annak felépíté-séről és a konfigurációról. A Control Room bőven tartalmaz a rendszer módosítását és finomítását elöle-gítő segédprogramokat. Figyeli a tárat, a rendszerbe bevont eszközöket, a konfigurációt, a leköttött memóriát és a rendszer egyéb jellemzőit. Olyankor is hasznos lehet, ha egy hálózat konfigurációjának meghatározásá-ra, vagy ha technikai tanácsadás közben a rendszer részletes áttekintésére van szükség. Szolgáltatásai között beépített vírusfigyelő, valamint az adatok törlé-sére szolgáló segédprogramok és az önbetöltő ROM tartalmát hajlékonylemeze másoló program alkalmazása is szerepel. Muth János, a kizárólagos magyaror-szági A-T disztribútor, Novotrade igazgatója elmond-ta, hazánkban a program forgalmazását hamarosan megkezdik.

UNIX a pakliban

Aki gondosan áttanulmányozza a Vlati legújabb árjegy-zékét – azt, amelyik a Philips-licenc alapján forgalomba kerülő VME-modulokat tartalmazza –, érdekes tétellel bukkanhat. A PG5400/109 típusszám alatt lajstromba vett UniFive nevű szoftver ugyanis ma Magyarországon valószínűleg az egyetlen UNIX-kompatibilis operációs rendszer, amelyet berendezésgyártók jogtisztán termé-kekkel együtt forgalomba hozhatnak. A UniFive a UNIX V.2 megfelelője, s fejlesztői könyvtárral, hibakereső/ja-vító és egyéb segédprogramokkal együtt rendelkezőre áll a Vlati most terebélyesedő VME-fejlesztőrendszerén is. A VAX vagy TPA 11-sorozatú központi gépből, VME-sínés alrendszerből és AT vagy Siemens Scimp WS30 szoftvertervező munkaállomásokból álló sokmunkahe-lyes hálózati rendszer várhatóan áprilistól lép üzembe, s külső fejlesztők is bérelhetnek rá gépidőt.

Rizikófaktorok – vannak!

Lesz-e, lehet-e a számítástechnika alkalmazásának Csernobilja? - teszi fel a kérdést sok vállalat nem-profi felhasználója. Tény: a számítógép nemcsak hasznos segítőtárs, de környezetünket, rendünket, már megszokott rendeltetésünket romba döntő eszköz is lehet. Alkalmazásának van tehát kockázata. Ezeket gyűjtöttük csokorba.

Kockázati tényezők az alkalmazások azon körülményei, jellemzői, amelybe más már belebukott. Melyek ezek?

♦ Túl nehéznek bizonyulhat maga a megoldandó feladat. Vagy a szükséges gyakorlati és tudás hiányzik a fejlesztő oldalán, bár ez a tudás megszerezhető és másoknak esetleg már meg is van; vagy a feladat lehet annyira újszerű, hogy még nem dolgozták ki a sikeres megoldási módszerét, vagy e módszerhez hivatalosan nem lehet hozzáférni. Az alkalmazó is növelheti ezt a kockázati tényezőt, azáltal, hogy a célokat nem egyértelműen határozza meg, ami ugyancsak csinos rejtett akna lehet a későbbiek során.

♦ Napjainkban szabványosodnak a számítógépek. Kockázati elemként értékelhető azonban ha valami új kiegészítőt, vagy netán új géptípust kívánunk alkalmazni. Buktatót jelenthet a helyi és/vagy távolsági hálózati rendszer is. A nem szokványos távadat-feldolgozás meglepetéseket okozhat.

♦ Váratlan esemény bekövetkezhet az ügyvezető alapszoftver, illetve a fejlesztő szoftverkörnyezet miatt is. Takarékosági és más okokból sokszor esetlegesen összeállított szoftverelemekről van szó, amelyek illesztettségük okozhatja a nem várt jelenségeket. Minél többféle komponenszt illesztünk össze, a feldolgozásunk várhatóan annival lassul. A legtöbb szoftvermodul ugyanis elvégzi a maga saját adminisztrációját. A többszörös adminisztráció pedig a számítógép hasznos teljesítményének rovására megy.

♦ Szegénységünk miatt az adott feladatra itthon mindig eggyel kisebb számítógépet használunk, mint a gazdagabb országokban teszik. Lényeg, hogy a feladat éppen beférjen a számítógépbe. Ez a „cipőkanalazás” is komoly rizikó, mert a megoldások sokszor a lehetőség-gek határán mozognak.

♦ Az alkalmazások készítésénél, módosításánál gondot jelenthet a bonyolult adatszerkezet. A fejlesztő maga is túlbonyolíthatja a tervezés során az adatbázist. Ennek jeleit a felhasználó kezdetben általában nem látja. Később is csak közvetetten: a rendszer adatkarbantartása vagy lekérdezése viszonylag lassú lesz. A későbbi módosításokat a szakemberek csak kűszködve, hibákat is elkövetve tudják megoldani. A lassúság sokszor csak bosszantó, de nem okoz helyrehozhatatlan károkat. A csak hosszú idő alatt megoldható, hibás szoftvermódosítás azonban súlyos zavarok forrása lehet.

♦ Külön rizikófaktor, ha integrált rendszerben, egymással összefüggő módon különféle alrendszereket használunk. A nem egyforma elven felépített alrendsze-

rek összeillesztése elvileg megoldható, a forgalmazók általános csatlakozási pontokat (adatátadásokat, átvételeket) ki is dolgoznak, de ezek nem feltétlenül alkalmazkodnak a csatlakozó alrendszerek belső elvárásaihoz.

♦ A fejlesztő és felhasználó szervezet személyeinek képessége, összeszokottsága, belső motiváltsága újabb kockázat. A rendszerek készítése és használata szoros együttműködést igényel. E nélkül a felhasználó teljes szervezete megbukhat!

Üzleti grafika kiválasztása

Egy angol szakértő szerint három kritériumra kell a PC-s üzleti grafikai programcsomagok kiválasztása során ügyelni: az adatok eredetére, a grafikus környezetre, és a grafikai kimenetre.

Mint ismert, a grafikon feladata az összetett kereskedelmi információk megjelenítése könnyen érthető formában. Ugyanis sokkal fáradságosabb az irányzatokat számadatokból, mint a szemléletes ábráról kiolvasni. A számítógéppel készülő grafikon így az üzleti döntési folyamatok fontos segédeszközévé válik, s az alábbi módokon használható előnyösen:

- ♦ személyes segédeszközként;
- ♦ tények és előrejelzések képszerű ábrázolásaként;
- ♦ dokumentációs anyagok szemléltető ábráiként.

Minden alkalmazási terület más-más követelményt támaszt a grafikai programcsomaggal szemben. Mivel ez a szoftver leginkább személyes segédeszközként szolgál, ezért a kritériumok között első helyen szerepel a gyorsaság és a könnyű kezelhetőség. A grafikonoknál inkább a *maximális eredménynek a legrovidebb időn belüli kimutatása* a követelmény.

A vezetők leginkább azokat a grafikonokat részesítik előnyben, amelyek az irányzatokat egyszerűen, világosan és pontosan jelenítik meg.

A grafikonnak a dokumentációs anyagban két szerepe van: az információ közvetítése és a publikáció megjelenési formájának javítása. Ezért kerülnek előtérbe a háromdimenziós oszlop- és toradiagramok. Célszerű a grafikai csomag vásárlása előtt az adattáforrás és a kimeneti perifériákat figyelembe venni. A szoftvernek illik a szükséges adatokat automatikusan fogadni. A grafikai adatok általában számolótáblából (Lotus, Symphony stb.) származnak. A legtöbb táblázatkezelő saját grafikai funkcióval is rendelkezik. Ezért mindenképp el kell dönteni, hogy voltaképpen kell-e külön grafikai csomag.

A táblázatkezelő grafikai lehetőségei legtöbbször elegendőek a személyes felhasználásra és a vezetési szintű dokumentációhoz. Ha azonban a leírást több különböző agyafúrt diagrammal kell illusztrálni, akkor speciális programcsomagot szükséges beszerezni. Emellett a felhasználónak ügyelnie kell arra, hogy a program a számolótáblából képes legyen adatokat fogadni, akkor is, ha ez később már szükségtelen. Végezetül még a grafikai kimenetét kell meghatározni. Ez ötféle lehet: monitor, nyomtató, fólia, kamera, DTP-vel előállított dokumentum.

A Novell Felhasználói Klub

újabb összejövetelét május 24-én 13 órakor rendezik meg Budapesten a Műegyetem díszteremében (K épület I. emelet 70.) Térkép-előnk- és vezetőségválasztás, az angol BICC Novell alkalmazása; NetWare alatt futó segédprogramok.

Operáció variációk

Az Oracle felhasználói klub legutóbbi ülésén a PC-s Oracle alatt működő server által támogatott hálózatokkal ismerkedhet meg a tagság. E tekintetben a Novell, a 3COM 3-Open és a Banyan VINES rendszerek jöhetnek számításba. Magyarországon legelterjedtebb Novell és Oracle együttműködését részletezték az előadók, hangsúlyozva, hogy a NetWare 286 használata esetén az Oracle adatbázis-kezelő magja nem helyezkedhet el a szolgáltatóállomáson (file server). Azon a hálózati csomóponton (node), amely a szolgáltató funkciót tölti be, OS/2 vagy Xerox operációs rendszernek kell futnia.

Bill Gates a Vörös Tereken

A Microsoft elnöke Moszkvában mutatta be az MS-DOS 4.01 teljes körű orosz változatát. Ezzel a Szovjetunióban is lerakták a PC-k szabványosításának alapjait. Az orosz verzió cirill betűs képernyő-megjelenítéssel rendelkezik, a nyomtatott cirill betűcsomagokká támogatja és az orosz nyelvűre igazított merőket, párbeszédinterfelézt és integrált segédfunkciókat nyújt. Fejlesztésében részt vett a Dialog szovjet-amerikai vegyes vállalat. Az MS-DOS a világon eddig mintegy 40 millió (!) telepítést ért el.

Az AutoCAD

PC-s tervezőcsomagot jelenleg már 315 ezren használnak világszerte. Csupán Angliában több mint 250 olyan speciális AutoCAD alkalmazási programot tartanak nyilván, amelyet az együttes való felhasználásra készítettek. A VGRA monitoros PC-ken futó Autodesk Animátor több angol szaklap is első vagy második díjjal jutalmazta. Az AutoSketch olcsó, precíziós vonalas ábrakészítő csomagja 3 új szimbólum könyvtárral jelent meg nyugaton. Az AutoTXT segítségével pedig elemisták, kivonatokat készíthetők el.

Adatbázisok nemcsak könyvtáraknak

A nemrég megalakult KF Infrastruktúra Kft. (1111 Budapest, Kende u. 13-17.; 175-0493) foglalkozik az IIF (Információs Infrastruktúra Fejlesztés) program keretén belül épülő – több mint 50 – bibliográfiai adatbázissal, az IIF számítógép-hálózatba bekapcsolódó felhasználók között terjeszti az adatbázisokkal kapcsolatos információkat, közöttük a fejlesztők és felhasználók között. A kft. az IIF alkalmazók közötti, Ella nevű elektronikus levelezőrendszer terjesztésével is foglalkozik.

Határ a csillagos ég

A következő négy év során a brit felhasználók 596 millió dollárt fognak szakértői rendszerekre költeni – jócskán a Frost and Sullivan. Ez nem kevesebb, mint 700 százalékos növekedést jelent az 1988. évi piachoz képest. Az angliai székhelyű piacutató cég az NSZK-ban még ennél is 5 százalékkal nagyobb emelkedésre számít, de a legjelentősebb növekedés Olaszországban várható. Az ugrásra növekedés okát a Frost and Sullivan abban látja, hogy valószínűleg hangsúlyosítottás következik be a kiadások szerkezetében: a felhasználók hardver helyett egyre több pénzt fordítanak szoftverekre, illetve szolgáltatásokra. A legjelentősebb szakértői rendszerek a pénzügyi alkalmazások területéről fognak kikerülni.

Cobol az új IBM-en

A Liant Software RM/Cobol-85-ös fordítóját az IBM olyan terméknek tartja, amely ösztönözzen hatott a nemrégiben piacra dobott RISC System/6000 AIX rendszer megjelenítésére. Az RM/Cobol-85-öt az új gépsonzart valamennyi tagjához kínálja, beleértve az AIX operációs rendszer 3.0 verziója alatt működő POWERStation és POWERReserver modelleket is. Az RM/Cobol-85-ös fordítót az IBM 320-as típusúát kívánják a 930-asok közé illeszteni.

Két legyet

A megjelenés előtt álló új PC DOS-szal kapcsolatos legfrissebb értesülések szerint az IBM egyszerre két operációs rendszer-verzióval dolgozik. Az egyik a legendás híró DOS 5.0, a másik pedig válasz azoknak a felhasználóknak, akik arra panaszkodnak, hogy túlságosan nagy az ugrás a DOS 3.1 és a 4.0 között. Olyan sokan morogtak a DOS 4.0 mérete miatt, hogy a Kék Óriás visszakozni látszik. A DOS 3.5-ös változatával – ami kisebb és szórnyébb teljesítménnyel büszkélkedhet, mint a 4.0 – az IBM a fokozatos átmenetet kívánja biztosítani felhasználóinak.

Megjelenik a LAN Manager/X

OEM partnereinek, többek között a Hewlett-Packardnak, a Bullnak, az AT&T-nek, az SCO-nak és a Tandemnek szállította ki OS/2 alapú helyi hálózati operációs rendszerének hordozható változatát a Microsoft. Az X verzió lehetővé teszi a mikro- és nagygépparkalkalmazásoknak az adatállományok, programok és periferiák közös használatát. Ez új LAN szoftver mértékű olyan hálózatok számára, amelyek szeltes hardvertartományt fednek le: a LAN Manager/X lehetővé teszi, hogy a Microsoft client/server architektúra előnyeit heterogén (VMS, UNIX stb.) környezetekre vigyék át. A HP-vel együtt fejlesztett szoftvert C programnyelven, a UNIX System V/386 3.2-s verziója alatt íratták, így az független a hálózati számítógépektől. Ezáltal nagyszámú protokollal támogathat (TCP/IP, ISO, NetBEUI, stb.). Az X verzió lehetővé teszi osztott alkalmazások hálózaton belüli kommunikációját.

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA NYELV TÁJÉKOZTATÓJA

Kiadja

a Computerworld Informatika Kft.

1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levél cím: 1536 Budapest, Pf.: 386.

Teléfono: 111-7917

Felelős kiadó: Futás Dezső

Felelős szerkesztő: Kovács Anila

Szerkesztő: Bajkóné Mallás Judit,

Fejes Kálmán

Fordító: Odor Gabriella

Olvasószervező: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: Saánsé Szuk Judit

Szerkesztőségi titkár: Jármé Istvánó

@ 1990. Computerworld Informatika Kft.

Nyomás: MontirBau Kiszövetkezet

Megjelenik évente tizenkétszer, csak előfizetőknek.

Hireinket a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrzük. A köteles gondosságunk ellenére átvett téves értesüléseinket felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft. lapjaival, a Computerworld Számítástechnikával és a Mikrovilággal, valamint tájékoztatóival: a Quickekkel, a compuTRENDdel, a SZOFTVERrel, az Edtoppal a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóháza, az IDG Communications céggel kapcsolódik, amely harmincnél több országban közel száz folyóiratot jelent meg.

Legfontosabb kiadványai a következők. Egyesült Államok: Computerworld InfoWorld, PC World, MacWorld, Run; Franciaország: Le Monde Informatique; Japán: Computerworld Japan; Kína: Népköztársaság: China Computerworld; Nagy-Británia: PC Business World; Német Szövetségi Köztársaság: Run, Computerwoche, PC Woche, PC Welt; Olaszország: Computerworld Italia.

IDG
COMMUNICATIONS

HU ISSN 0238-0439